

KLIMATICKÝ GAMEBOOK

Anotace: Žáci se ocitají ve fiktivním světě, kde řeší složité otázky spojené s rozvojem země. Hledají udržitelný způsob života jejich společnosti, který se odráží mimo jiné i v hospodaření se zdroji vody a ve stavu jejich okolí.

Délka: aktivita na 45 min (ovlivněno velikostí třídy), příprava 15 minut

Věk: 8. a 9. ročník

Typ: gamebook/simulační hra

Téma: problémy s nedostatkem vody

Předměty: přírodopis, výchova k občanství

Vytvořeno: 18. 08. 2025

Autor: Mgr. Michal Horký, ZŠ Horácké náměstí 13, Brno

Vzdělávací cíle:

- žák shrne důležitost hospodaření s vodou
- žák uvede příklad přínosného jednání pro udržení vodních zdrojů
- žák posoudí dopady svých rozhodnutí ve hře

Pomůcky:

- karty s čísly a konci příběhu
- karty hráče
- psací potřeby
- podložky pro psaní

Postup:

- učitel předem rozvěsí v terénu (na dohled od sebe) všech 34 karet
- žáci se rozdělí do dvojic, případně mohou hrát každý sám za sebe
- vezmou si kartu hráče, do které zapisují čísla karet a jednotlivá rozhodnutí, která tam udělali
- na kartě č. 1 udělají první rozhodnutí a potom pokračují podle toho, kam je jejich volba pošle
- jakmile dojdou na kartu 31-34, je to pro ně konec hry. Hráči, kteří jsou rychlí, můžou začít znovu a udělat jiná rozhodnutí a prožít jiný vývoj situace
- reflexe – je třeba na ni klást velký důraz a vyhradit si na ni dostatek času

Reflexe:

- Jaké jste volili strategie? Jaký dopad měla vámi zvolená strategie pro vás a pro druhé?
- Podle čeho jste dělali rozhodnutí? Jaké kritérium pro vás bylo důležité?
- Jaké otázky vás v průběhu vašeho příběhu napadaly?
- Co byste udělali při opakování hry jinak?

Tipy pro další práci:

Aktivita probíhá ve fiktivním světě, ale dá se na to navázat dalšími otázkami:

- Jaký vliv může mít podobné rozhodování ve skutečném světě?
- Probíhá něco podobného i v naší zemi?
- Jaké jsou klíčové výzvy při hledání udržitelného rozvoje?

Odkazy, zdroje:

- obrázky byly vytvořeny pomocí AI
- zdroje faktů jsou na každé kartě

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Přílohy:

- 1 – Číslované karty stanovišť a cílů
- 2 – Karta hráče
- 3 – Karta učitele

KLIMATICKÝ GAMEBOOK: KARTA PRO UČITELE

Prolog

Vítejte v Azoře, fiktivním státě, kde budete s hráči řešit složité otázky spojené s rozvojem země, udržitelností a vlivem různých rozhodnutí na společnost i životní prostředí. Jaké rozhodnutí uděláte, je jen na vás.

Cíl aktivity

- Rozvíjet schopnost rozhodování v kontextu společenských a environmentálních dopadů.
 - Podpořit dialog a argumentaci mezi účastníky.
 - Umožnit hráčům pochopit komplexitu reálných problémů prostřednictvím simulace.
-

Pravidla hry

- Aktivitu mohou hrát jednotlivci nebo dvojice.
 - Každý hráč (dvojice) obdrží svou kartu hráče, kam zapisuje čísla stanovišť a jaké rozhodnutí tam dělá.
 - Po každém rozhodnutí následuje další karta, která popisuje důsledky a nabízí další volby.
 - Hra končí ve chvíli, kdy všichni hráči dosáhnou jednoho ze závěrů (konečných karet).
-

Časový rozsah

- Příprava: 10–15 minut (rozdání karet)
 - Aktivita: 20–25 (projednání a rozhodování)
 - Reflexe: 15–20 minut (diskuse, zhodnocení, otázky níže)
-

Otázky k reflexi

- Jaké faktory ovlivnily vaše rozhodnutí?
- Jaké byly hlavní dopady vašich voleb?
- Co byste udělali jinak při opakování hry?
- Jaký vliv může mít podobné rozhodování ve skutečném světě?
- Jaké jsou klíčové výzvy při hledání udržitelného rozvoje?

KLIMATICKÝ GAMEBOOK: KARTA HRÁČE

Vítejte v roli rozhodovatelů, kteří ovlivní budoucnost oblasti Azora. Vaším úkolem je řešit klíčové situace, které ovlivní životní prostředí, ekonomiku i kvalitu života obyvatel. Každé vaše rozhodnutí bude mít následky. Přemýšlejte, diskutujte a zapisujte si své kroky. Na konci vyhodnotíte, jak vaše rozhodnutí utvářela budoucnost.

ČÍSLO KARTY	ROZHODNUTÍ	ČÍSLO KARTY	ROZHODNUTÍ

Odpověď na otázky ze hry:

KLIMATICKÝ GAMEBOOK: KARTA HRÁČE

Vítejte v roli rozhodovatelů, kteří ovlivní budoucnost oblasti Azora. Vaším úkolem je řešit klíčové situace, které ovlivní životní prostředí, ekonomiku i kvalitu života obyvatel. Každé vaše rozhodnutí bude mít následky. Přemýšlejte, diskutujte a zapisujte si své kroky. Na konci vyhodnotíte, jak vaše rozhodnutí utvářela budoucnost.

ČÍSLO KARTY	ROZHODNUTÍ	ČÍSLO KARTY	ROZHODNUTÍ

Odpověď na otázky ze hry:

1

VYSCHLÉ KORYTO

Je rok 2045. Dorazili jste k bývalému korytu řeky, kde ještě před pěti lety tekla voda. Nyní je koryto suché, pokryté prachem a vyschlou vegetací. Přírodní cyklus se změnil, srážky jsou nepravidelné a teploty vyšší, což vedlo k postupnému vysychání původních vodních toků.

Nedostatek vody ovlivňuje místní ekosystém, zemědělství i život obyvatel. Musíte se rozhodnout, jak dál.

Fakta: Podle studie IPCC (2021) se očekává, že v mnoha evropských regionech bude voda v budoucnu čím dál vzácnější a sucha častější.

Citace: IPCC, 2021, Climate Change 2021: The Physical Science Basis.

Možnosti:

- 1) Zkusíte najít podzemní pramen – pokračujte na **2**
- 2) Vydáte se po proudu hledat starou nádrž – pokračujte na **3**

2

POKUS O VRT

Po několika hodinách hledání objevíte místo s mírnou vlhkostí pod povrchem. Místo však vykazuje známky sesuvu půdy, což znamená, že vrtání by mohlo být nebezpečné. Přesto je voda zásadní pro přežití komunity.

Fakta: Podzemní voda tvoří přibližně 30 % sladké vody na Zemi, ale její nadměrné čerpání vede k sesuvům a poklesům terénu (UNESCO, 2019).
Citace: UNESCO, 2019, Groundwater: Making the Invisible Visible.

Možnosti:

- 1) Pokračujete ve vrtání, riskujete sesuv – pokračujte na **4**
- 2) Zastavíte vrtání a hledáte jinou cestu – pokračujte na **5**

3

STARÁ PŘEHRADA

Po cestě narazíte na starou, ale stále funkční přehradu, kterou hlídá místní komunita nazývaná "Vodníci".

Ti brání přístup k vodě, protože je to jejich jediný zdroj.jednání o sdílení vody bude složité.

Fakta: V mnoha regionech je voda zdrojem konfliktů, přičemž lokální komunity často bojují o přístup k omezeným zdrojům (WWF, 2020)

Citace: WWF, 2020, Water and Conflict.

Možnosti:

- 1) Pokusíte se vyjednávat o sdílení vod – pokračujte na **6**
- 2) Tajně otevřete stavidlo a uvolníte část vody – pokračujte na **7**

4

PŘÍVAL VODY A SESUV

Vrtání odhalilo pramen vody, ale prudký průtok začal vyplavovat půdu a ničí zemědělskou půdu v okolí.

Pokud nezastavíte proud, riskujete ztrátu úrody i domovů.

Fakta: Nesprávné řízení vodních zdrojů může způsobit eroze a ztrátu úrodné půdy, což ohrožuje potravinovou bezpečnost (FAO, 2017).

Citace: FAO, 2017, The State of the World's Land and Water Resources for Food and Agriculture

Možnosti:

- 1) Zastavíte proud, ale ztratíte část vody – pokračujte na **8**
- 2) Vybudujete zavlažovací systém, který pomůže rozvést vodu lépe – pokračujte na **9**

5

OBNOVA KRAJINY

Rozhodnete se obnovit přírodní remízky a meandry řek, abyste zpomalili odtok vody a podpořili její vsakování do půdy. K tomu ale potřebujete dostatek pracovních sil a podpory.

Fakta: Obnova přirozených vodních toků a mokřadů zlepšuje zadržování vody v krajině a snižuje riziko sucha (European Environment Agency, 2020).

Citace: EEA, 2020, Water resources across Europe — confronting water stress

Možnosti:

- 1) Máte dostatek lidí na obnovu – pokračujte na **10**
- 2) Nedostatek sil znamená selhání – pokračujte na **11**

6

VYJEDNÁVÁNÍ

Komunita „Vodníků“ je velmi podezíravá, ale nakonec projeví zájem o spolupráci, pokud jim nabídnete podíl na zásobování a pomoc při údržbě přehrady. Musíte jednat férově.

Fakta: Spolupráce mezi komunitami může zlepšit správu vodních zdrojů a zmírnit konflikty (UNDP, 2018).

Citace: UNDP, 2018, Water Governance for Peacebuilding.

Možnosti:

- 1) Nabídnete jim dlouhodobé partnerství – pokračujte na **12**
- 2) Pokusíte se vyjednávání ukončit a najít jiný zdroj – pokračujte na **13**

7

TAJNÝ ZÁSAH

Otevřením stavidla se dostane voda na vaše území, ale komunita „Vodníků“ vás může obvinít z krádeže a začít spor. Voda ale pomůže vaší skupině přežít.

Fakta: Nelegální zásahy do vodních zdrojů často vedou ke konfliktům, které mohou eskalovat (World Bank, 2019)

Citace: World Bank, 2019, Managing Water Resources in Conflict Zones.

Možnosti:

- 1) Připravíte se na možný konflikt – pokračujte na **14**
- 2) Pokusíte se spor zmírnit dialogem – pokračujte na **15**

8

ZTRÁTA VODY

Zastavením proudu jste zabránili škodám, ale ztratili jste část cenné vody, kterou byste mohli využít v suchých dnech. Skupina je rozdělená v názorech, zda to bylo správné rozhodnutí.

Fakta: Řízení vody vyžaduje vyváženost mezi okamžitou potřebou a dlouhodobou udržitelností (OECD, 2020).

Citace: OECD, 2020, Water Resources Allocation: Balancing Demand and Supply.

Možnosti:

- 1) Přijmete kritiku a hledáte nové řešení – pokračujte na **16**
- 2) Trváte na svém a posilujete kontrolu – pokračujte na **17**

9

ZAVLAŽOVACÍ SYSTÉM

Vybudujete jednoduchý zavlažovací systém z dostupných materiálů, který umožňuje lépe rozdělit vodu i při omezeném množství. To přináší dočasnou úlevu, ale systém je zranitelný vůči poruchám.

Fakta: Efektivní zavlažování může výrazně zvýšit produktivitu půdy, ale vyžaduje údržbu a plánování (FAO, 2016).

Citace: FAO, 2016, Irrigation in the Mediterranean region in figures.

Možnosti:

- 1) Investujete do údržby a školení – pokračujte na **18**
- 2) Systém ignorujete a vracíte se k původnímu stav – pokračujte na **19**

10

OBNOVA ÚSPĚŠNÁ

Díky zapojení celé komunity se obnovují přirozené struktury krajiny, voda se lépe zadržuje a půda je vlhčí. Podpora a spolupráce zajišťují udržitelný rozvoj.

Fakta: Participativní přístup k obnově krajiny vede k lepší udržitelnosti a spokojenosti obyvatel (World Bank, 2021).

Citace: World Bank, 2021, Community-Based Natural Resource Management.

Možnosti:

- 1) Pokračujete v obnově dalších oblastí – pokračujte na **20**
- 2) Rozdělte síly a část komunity posíláte na jiné místo – pokračujte na **21**

11

MONITOROVÁNÍ KVALITY VODY

Skupina začíná pravidelně sledovat kvalitu vody, aby zabránila znečištění a udržela v pořádku zdraví všech členů. Výsledky ukazují zvýšenou přítomnost škodlivých látek.

Fakta: Pravidelné monitorování vody pomáhá předcházet šíření nemocí a zlepšuje veřejné zdraví (WHO, 2017).

Citace: WHO, 2017, Guidelines for Drinking-water Quality

Možnosti:

- 1) Vyvinete plán na čištění vody – pokračujte na **22**
- 2) Omezíte spotřebu a hledáte nové zdroje – pokračujte na **23**

12

DLOUHODOBÉ PARTNERSTVÍ

Smlouva s „Vodníky“ znamená stabilní přísun vody a sdílení zdrojů, ale vyžaduje pravidelné schůzky a řešení konfliktů. Spolupráce přináší nové výzvy i příležitosti.

Fakta: Spolupráce mezi komunitami zvyšuje odolnost vůči klimatickým změnám (IPCC, 2022).

Citace: IPCC, 2022, Climate Change Adaptation Strategies.

Možnosti:

- 1) Investujete do vztahů a dialogu – pokračujte na **24**
- 2) Soustředíte se na vlastní komunitu a minimalizujete kontakty – pokračujte na **25**

13

HLEDÁNÍ ALTERNATIVNÍCH ZDROJŮ

Vaše skupina se rozhoduje pro průzkum dalších vodních zdrojů, což však znamená zdržení a zvýšenou nejistotu.

Fakta: Rozdělování zdrojů snižuje riziko nedostatku vody (UN Water, 2019).

Citace: UN Water, 2019, Water Security and Sustainable Development.

Možnosti:

- 1) Posílíte průzkumný tým – pokračujte na **26**
- 2) Omezíte průzkum a vrátíte se k původnímu zdroji – pokračujte na **27**

14

PŘIPRAVENI NA KONFLIKT

Skupina posiluje obranu a plánuje krizové scénáře, což však zvyšuje napětí a riziko vyhrocení.

Fakta: Eskalace konfliktů o vodu často vede k dlouhodobým problémům v komunitě (Nations Encyclopedia, 2020).

Citace: Nations Encyclopedia, 2020, Water Conflicts and Community Stability.

Možnosti:

- 1) Pokusíte se vyřešit konflikt s pomocí vyjednávače – pokračujte na **28**
- 2) Připravíte se na obranu silou – pokračujte na **29**

15

SNAHA O KOMUNIKACI

Přestože napětí trvá, dialog přináší částečné porozumění a návrh společných pravidel pro užívání vody.

Fakta: Komunikace a zapojení všech stran jsou klíčové pro udržitelná řešení (FAO, 2018).

Citace: FAO, 2018, Conflict Resolution in Water Management.

Možnosti:

- 1) Přijmete návrh pravidel – pokračujte na **30**
- 2) Vyjednávání přerušíte a zaujmete obranný postoj – pokračujte na **14**

16

ZAVLAŽOVÁNÍ POLÍ

Skupina instaluje jednoduchý zavlažovací systém, který pomáhá oživit část úrodné půdy, ale vyžaduje čas a úsilí k údržbě.

Fakta: Zavlažovací systémy mohou zvýšit produktivitu až o 50 %, pokud jsou správně spravovány (FAO, 2020).

Citace: FAO, 2020, Irrigation and Drainage.

Možnosti:

- 1) Zaměříte se na údržbu a rozšíření systému – pokračujte na **17**
- 2) Prioritizujete jiné metody obnovy krajiny – pokračujte na **5**

17

OBNOVA KRAJINY

Skupina pracuje na obnově meandrů a remízků, což pomáhá zadržovat vodu a zlepšovat místní mikroklima..

Fakta: Obnova přírodních krajín přispívá k adaptaci na klimatické změny (IPBES, 2019).

Citace: IPBES, 2019, Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services.

Možnosti:

- 1) Pokračujete v obnově s komunitní podporou – pokračujte na **32**
- 2) Zaměříte se na technické řešení – pokračujte na **33**

18

SELHÁNÍ PROJEKTU

Bez dostatečné podpory a plánování projekt selhává a voda zůstává nedostupná.

Fakta: Nedostatečné plánování často vede k neudržitelným řešením (World Bank, 2018).

Citace: World Bank, 2018, Water Project Sustainability.

Možnosti:

- 1) Pokušíte se narychlo hledat technické řešení bez udržitelnosti – pokračujte na **33**
- 2) Skupina se rozpadá – pokračujte na **31**

19

SPOLEČNÝ PLÁN

Spolek krajinné obnovy pracuje na sdílení zdrojů a znalostí, čímž se zvyšuje šance na dlouhodobý úspěch.

Fakta: Kolektivní správa zdrojů může vést k lepší udržitelnosti (Ostrom, 1990).

Citace: Ostrom, 1990, Governing the Commons.

Možnosti:

- 1) Posílíte spolupráci a komunikaci – pokračujte na **34**
- 2) Setkáte se s neshodami – pokračujte na **31**

20

DŮVĚRA JE KŘEHKÁ

Nezbytné je vybudovat transparentnost a záruky, jinak může dojít k rozkolu.

Fakta: Důvěra je základním prvkem efektivního kolektivního řízení (Pretty, 2003).

Citace: Pretty, 2003, Social Capital and Collective Management.

Možnosti:

- 1) Zavádíte mechanismy kontroly – pokračujte na **32**
- 2) Situace se vyostřuje – pokračujte na **31**

21

HLEDÁNÍ NOVÉHO MÍSTA

Skupina objevuje zelenější údolí, ale zde žije jiná komunita, která si také cení vody.

Fakta: Migrace kvůli nedostatku vody je rostoucím fenoménem (UNHCR, 2021).

Citace: UNHCR, 2021, Forced Displacement and Climate.

Možnosti:

- 1) Zahájíte vyjednávání o spolupráci – pokračujte na **25**
- 2) Pokusíte se získat území silou – pokračujte na **31**

22

SOBĚSTAČNOST

Skupina rozvíjí technologie pro sběr dešťové vody a soběstačné zásobování.

Fakta: Samosprávné systémy mohou výrazně zvýšit odolnost komunit (UNEP, 2020).

Citace: UNEP, 2020, Water and Climate Resilience.

Možnosti:

- 1) Rozvinete systémy udržitelnost – pokračujte na **32**
- 2) Technologie selžou bez širší spolupráce – pokračujte na **33**

23

SPOLUPRÁCE S MIGRANTY

Nově příchozí lidé přinášejí zkušenosti i napětí. Je nutné hledat společnou řeč.

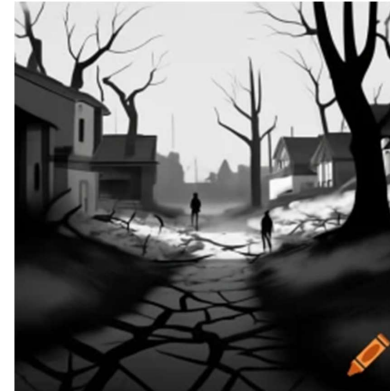
Fakta: Integrace migrantů zvyšuje sociální soudržnost (OECD, 2020).

Citace: OECD, 2020, Migration and Social Cohesion.

Možnosti:

- 1) Vytvoříte společný plán péče o vodu – pokračujte na **30**
- 2) Konflikty vedou ke sporům – pokračujte na **31**

24

ÚPADEK OBLASTI

Bez vody krajina ztrácí životaschopnost, lidé odcházejí.

Fakta: Sucho vede k degradaci půdy a odlivu obyvatel (FAO, 2017).

Citace: FAO, 2017, Land Degradation and Migration.

Možnosti:

- 1) Hledáte pomoc u sousedních oblastí – pokračujte na **21**
- 2) Skupina se rozpouští – pokračujte na **31**

25

VZNIK SPOJENECTVÍ

Spojení s ostatními komunitami přináší nové možnosti a podporu.

Fakta: Společné projekty posilují regionální odolnost vůči změně klimatu (UNDP, 2018)

Citace: UNDP, 2018, Climate Resilience and Partnerships.

Možnosti:

- 1) Posilujete alianci a sdílíte zdroje – pokračujte na **34**
- 2) Neshody ohrožují projekt – pokračujte na **31**

26

DOHODA O PŘEHRADĚ

Skupina se dohodne s místní komunitou na společném využívání přehrady, s jasnými pravidly a kontrolou.

Fakta: Sdílení vodních zdrojů mezi komunitami může předejít konfliktům a zajistit udržitelné využívání (UN Water, 2018).

Citace: UN Water, 2018, Transboundary Water Cooperation..

Možnosti:

- 1) Posilujete alianci a sdílíte zdroje – pokračujte na **34**
- 2) Napětí se v budoucnu znovu objeví – pokračujte na **31**

27

NOVÁ VYJEDNÁVÁNÍ

Setkáte se s novými požadavky od místní komunity, která chce větší kontrolu nad územím.

Fakta: Vyjednávání a kompromisy jsou klíčové při řešení přírodních zdrojů (World Bank, 2019).

Citace: World Bank, 2019, Natural Resource Conflict Management.

Možnosti:

- 1) Pokračujete v diplomatickém jednání – pokračujte na **26**
- 2) Odmítáte kompromisy a jdete dál sami – pokračujte na **31**

28

ZDRAVÁ KRAJINA

Díky zavlažování a obnově vegetace se krajina začíná pomalu vracet k životu.

Fakta: Obnova půdy a vegetace pomáhá zadržovat vodu a snižuje erozi (IPCC, 2019).

Citace: IPCC, 2019, Land Degradation and Climate Change.

Možnosti:

- 1) Pokračujete v rozvoji soběstačných systémů – pokračujte na **32**
- 2) Zanedbáte udržitelnost, což vede k problémům – pokračujte na **33**

29

SPOLUŽITÍ KOMUNITY

Díky zavlažování a obnově vegetace se krajina začíná pomalu vracet k životu.

Fakta: Sociální koheze podporuje efektivní správu přírodních zdrojů (UNDP, 2020)

Citace: UNDP, 2020, Social Cohesion and Resource Management.

Možnosti:

- 1) Posílíte spolupráci a stabilitu regionu – pokračujte na **34**
- 2) Neshody naruší dlouhodobou spolupráci – pokračujte na **31**

30

SPORY NEBO SPOLUPRÁCE

Skupina musí rozhodnout, zda budou hledat kompromisy, nebo vyhrocené konflikty.

Fakta: Konflikty o vodu jsou časté, ale efektivní správa a dialog mohou předejít eskalaci (Global Water Partnership, 2017).

Citace: Global Water Partnership, 2017, Water Conflict and Cooperation.

Možnosti:

- 1) Zvolíte spolupráci – pokračujte na **32**
- 2) Konflikty přerostou v boj o vodu – pokračujte na **31**

31

KONFLIKT

Nepodařilo se dosáhnout dohody. Konflikty o vodu eskalovaly, skupiny se rozdělily a krajina dál trpí suchem a degradací. Půda je suchá, řeky vyschly a mnoho lidí bylo nuceno opustit své domovy. Nedostatek spolupráce způsobil ztrátu cenných zdrojů a napětí mezi komunitami se prohloubilo. Staré systémy zásobování vodou se zhroutily a lidé se snaží přežít v náročných podmínkách.

Tyto události připomínají, jak důležité je plánovat a spolupracovat před tím, než se situace stane kritickou.

Odpověz na otázky:

- 1) Co mohlo být uděláno jinak, aby konflikt nedošel až do tohoto bodu?
- 2) Jaké jsou dlouhodobé důsledky nedostatku spolupráce pro komunitu a krajinu?
- 3) Co se z této zkušenosti dá naučit pro budoucí krizové situace?

32

CHYTRÁ ADAPTACE

Díky spolupráci a promyšlenému plánování se komunitě podařilo obnovit krajinu a zavést udržitelné hospodaření s vodou. Řeky začínají znovu protékat částmi území, půda je vlhčí a vegetace se vrací. Lidé se naučili pracovat společně, sdílet zdroje a plánovat dopředu.

Zkušenosti z této situace ukazují, že i malé kroky mohou mít dlouhodobý dopad, pokud jsou koordinovány a podporovány komunitou.

Odpověz na otázky:

- 1) Jaké konkrétní strategie spolupráce vedly k úspěchu obnovy krajiny?
- 2) Co by se mohlo stát, pokud by komunitní plán nebyl dobře koordinován?
- 3) Jak lze tyto zkušenosti využít pro budoucí krizové situace?

33

TECHNICKÉ ŘEŠENÍ BEZ UDRŽITELNOSTI

Krátkodobě se podařilo získat vodu a zajistit přežití komunity, ale bez dlouhodobé strategie došlo k rychlému vyčerpání zdrojů. Řeky opět vysychají, půda ztrácí schopnost zadržovat vodu a napětí mezi lidmi narůstá. Technická opatření bez komunitní spolupráce nepřinášejí dlouhodobý efekt a často vedou k opakování krizových situací.

Tato zkušenost připomíná, že udržitelnost je klíčová pro dlouhodobou stabilitu a přežití.

Odpověz na otázky:

- 1) Jaké jsou hlavní rizika krátkodobých řešení bez zapojení komunity?
- 2) Co by mohlo být uděláno jinak, aby se dosáhlo udržitelného výsledku?
- 3) Jaké lekce lze z této situace přenést do budoucího plánování?

34

ALIANCE A BUDOUCNOST

Komunity se spojily, vytvořily dlouhodobé partnerství a obnovily důvěru mezi sebou. Díky tomu se krajina začíná zotavovat – řeky protékají, půda je vlhčí a vegetace se rozrůstá. Lidé se učí sdílet zdroje a spolupracovat na ochraně vody, což posiluje odolnost celé oblasti vůči suchu a klimatickým výzvám.

Tato situace ukazuje, že spolupráce, plánování a sdílení znalostí mohou přinést stabilitu a zlepšit životní podmínky pro všechny.

Odpověz na otázky:

- 1) Jak může dlouhodobá spolupráce změnit budoucnost komunity a krajiny?
- 2) Co bylo klíčové pro úspěšné spojení komunit?
- 3) Jak lze tyto principy využít pro řešení dalších environmentálních problémů?